

[Aksel Møller.]

at tage socialreformspørgsmålet op til løsning.

Nu er det tilsyneladende noget langt af vejen, jeg er kommet, men denne lov er dog i sin karakter også en sociallov. Dette lovforslag er undergået en forvandling, siden den højtærede boligminister i maj måned tilkendegav sin opfattelse af, hvordan byggestøtteloven skulle se ud. Den mest iøjnefaldende forskel, jeg kan se mellem dette lovforslag og majforslaget, er, at majforslaget gik ud på, at huslejen i fremtiden skulle holdes på 1. januar 1950-niveauet, og at det offentlige skulle opkræve en betydelig boligskat, der skulle bidrage til finansieringen af dette huslejeniveau i nybyggeriet. Jeg takker den højtærede boligminister, fordi han har opgivet den tanke. Jeg mener, han har handlet rigtigt ved at opgive den. Jeg synes, at de erfaringer, det danske samfund har haft siden maj 1954, har været af en sådan karakter, at de klart viser, at vi ikke et sted i kalenderen kan slå en rød streg og sige: herudover kan der ikke ske andet, end at enhver stigning i omkostningerne ved byggeriet betales af staten.

Den rentestigning, vi har oplevet, den almindelige stigning i byggeprisindekset, er for mig bekræftelse nok på, at det ville have været en ulykkelig ting, om vi dengang havde fulgt den højtærede boligministers ønske om, at 1. januar 1950 skulle være en uoverstigelig grænse. Jeg vil heller ikke bringe ministeren utak for, at han i dette nye lovforslag har indført en ikke uvæsentlig forbedring for det private byggeris vedkommende i sammenligning med det, han foreslog for det private byggeri i maj måned 1954. Efter loven af 1951 var lånegrænsen for privat byggeri 80 pct., og hvis der blev givet kommunegaranti, kunne denne procent forhøjes til 90. I majforslaget var vilkårene for det private byggeri skrumpet så meget ind i sammenligning med dem, der blev tilbudt det almennyttige, at man fastsatte en lånegrænse på 75 pct., ganske uanset om der var kommunal støtte eller ej. Da vi havde lovforslaget til første behandling, gjorde jeg nogle kritiske bemærkninger derom og fandt, at man nu havde favoriseret det almennyttige boligbyggeri så stærkt, at det var tydeligt, at der måtte ligge vidtgående

politiske hensigter bag ved det. Om der har været sådanne hensigter, tør jeg ikke nu afgøre, for i det foreliggende lovforslag er ministeren, synes jeg, nået til en mere pyntelig stilling, idet han nu foreslår, at det private byggeri skal have lånegrænsen ved 80 pct. ligesom i 1951-loven og med mulighed for, hvor der er kommunegaranti, at gå op til 90 pct. Men der er alligevel en ændring i forhold til 1951-loven, en ændring, som, såvidt jeg har forstået, allerede er gennemført i 6. oktober-loven og gennemført, uden at det har været muligt at finde ud af hvorfor. Jeg har ikke fra de forhandlinger, der har været ført, så lidt som fra det udvalgsarbejde, der fandt sted angående denne lov, nogen erindring om, at der er givet en begrundelse for den forandring for det private byggeris vedkommende, at medens håndværkere, som opfører huse med salg for øje, i 1951-loven havde en lånegrænse på 85 pct., med kommunegaranti 95 pct., eksisterer denne bestemmelse hverken i 6. oktober-loven eller i lovforslaget. Den højtærede boligminister har altså muligvis endnu et skridt at tilbagelægge for at komme i overensstemmelse med, hvad 1951-loven tilbød det private byggeri med hensyn til lånegrænser.

For mig er det afgørende først og fremmest, at der er ligelige vilkår for det private byggeri og for det almennyttige eller foreningsbyggeriet. Jeg er ikke sikker på, at der ikke er sket en forværring for det private byggeris vedkommende, for såvidt angår de m²-tilskud, som nu efter lovforslaget tænkes tildelt; det beror på en nærmere beregning, men såvidt jeg har kunnet se, er afstanden mellem det private byggeri og det almennyttige, hvad m²-tilskuddet angår, større nu, end den var i 6. oktober-loven. Jeg ønsker helst, at disse vilkår fastsættes på et lavere grundlag, end det er sket i den gældende lovgivning; jeg støtter den tanke, at det ville være rimeligt at nedsætte lånegrænserne, men jeg mener, at nedsættelsen ikke må gå ud over ligeligheden mellem de forskellige former for byggeri.

Nu har jeg stort set berørt de områder, hvor jeg er den højtærede minister tak skyldig for ændringer, som i høj grad nærmer sig i alt fald til ønsker, som jeg har haft. Jeg vil også have lov til at give både det radikale venstre og socialdemokratiet